

עין משפט ונר מצוה

ה א מ"י פ"ו מהלכות שבת הלכה כה טו"ע א"ת ס"י שסק סעיף כב:
ב ב מ"י שם טו"ע שם סעיף כג:

י ג מ"י פ"ה מהלכות סוכה הלכה יט סמג עשין מג טו"ע א"ת ס"י תרל"א סעיף א:

יא ד מ"י שם ה"י כ"א טו"ע שם סעיף ג:

יב ה מ"י פ"ד מהלכות סוכה ה"י ו' טו"ע א"ת ס"י תרכת סעיף ב:

יג ו מ"י שם טו"ע שם סעיף ג:

רבינו חננאל

בהן טפח ולא ביניהן פותח טפח
טומאה תחתיהן [תחתיהן] טמא ביניהן ועל גביהן טהור אלמא כי יש בקורה טפח אמרינן חבוט רמי אין בקורה טפח לא אמרינן וכן בסוכה אם יש בגגה טפח אע"פ שקנה יורד מחבירו יותר מג' טפחים אמרינן חבוט רמי. ומקשי רב אשי לרב כהנא איני דבמילי אחרנייתא זולתי הטומאה כל היכא דליכא טפח לא אמרינן חבוט רמי והתניא בעירובין פרק מבוי קורה היוצאה מכותל זה ואינה נוגעת בכותל כו' עד וכן בב' קורות המתאימות בקורה לא לקבל אריה ולא בזו לקבל אריה אם מקבלות אריה לרוחבו טפח אין צריך להביא קורה אחת כו'. פ"י הקורה המתרת במבוי צריכה להיות רוחבה כדי לקבל אריה כדתנן הקורה שאמרו רובה לקבל אריה כו' אם אינה יכולה לקבל אריה אינה מתרת ושנינן בזו הבריתא ב' קורות המתאימות כלומר נתונות זו בצד זו על פי המבוי אם יש בשתיהן רוחב טפח כדי לקבל אריה לרחבן דיי לן ומתירות המבוי וקתני על אלו ב' קורות שאין באחת מהן טפח היו נתונות אחת למעלה ואחת למטה ר' יוסי ברי' יהודה אומר רואין העליונה כאילו היא למטה והתחתונה כאילו היא למעלה כו' הנה אע"פ שאין באחת מהן טפח אמרינן חבוט רמי. ושנינן תריץ ואימא הכי ובלבד כשרה נקט שיעוריה מלמטה שהחמה והגל שזין צידוע שהקנים רחצים מן האויר: **בזוזא** מלעיל באיסתרא מלתחת. כשנקב רוחב מלמעלה כשיעור זוז חמתה מרובה מלמטה כשיעור סלע כך פירש צקונטרס והקשה ר"ת דרצ פפא גופיה דהכא אית ליה פ' קמא דעירובין (דף טו:) פרוץ כעומד מותר והתם נמי פסקינן הלכתא הכי ועוד קשה דאמר פרק קמא דקידושין (דף י"א:) דעצדי אינשי דקרו לפלגתא דזוזא איסתרא * אלמא דאיסתרא פחות מזוזא ומפרש רבינו תם כאן מלמעלה מי שמודד האויר מלמעלה כי הדדי כשרה לפי שהוא עומד כפרוץ אבל העומד מלמטה צאריך ומעיין כלפי מעלה ודומה כי הדדי פסולה לפי שהאויר רחב כי זוזא דומה צעיניו קטן כאסתרא מחמת שהוא רחוק ממנו וראייה לדבר ונהי צעיניו כחגצים (במדבר יג) וכוכב גדול צשמים דומה צעיניו כקטן כדמוכת צפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עג.)^[1]: **שתיים** באיץ ואחת בידי אדם. סמן קרקעית הסוכה רוצה צאילן ועשה סביצה צראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צידי אדם צאריך וסמן קרקעית הסוכה צאילן והגציה הדופן ואחת עשה צידי אדם ואלוהי ייח חפצו על הסכך וכן פירש שם צקונטרס:
דחניא

כב:

הישן תחת המטה

הא זה וזה בתוך עשרים אמרינן חבוט רמי. וא"ת מאי קשיא אדפרין מרבי יוסי צרבי יהודה לסייעיה מרצנן דלית להו

רואין דהא רצנן פליגי עליה כדמוכת פ"ק דעירובין (דף י"ז. ושם) דאמר אביי רבי יוסי סבר לה כאצוה לה כאצוה דלית ליה רואין ויש לומר דטעמא דרצנן לאו משום דלית להו חבוט רמי צפחות מטפח אלף משום דפסלי קורה המונחת צאותו ענין שאינה ראויה לקבל אריה דצעו רחצה וצריאה ולא אמרינן רואין לפסול^[2] קורה הניטלת צרות ושתי קורות המתאימות אפילו צפחות משלשה משום דראויה^[3] לקבל אריה צעו אבל אי הוה הכא (ג) רואין אפילו צפחות משלשה יש לנו ללמוד מדברי רבי יוסי צרבי יהודה שאפילו צמופלג שלשה היו אומרים רואין דהא לא פליגי (אלא^[4]) צמאי דלית להו רואין אלף מטעמא דפרישית:

אבל בשלשה כיון דלית ביה טפח השתא אסיקנא דצטפת אמרינן חבוט רמי אפילו צשלשה ותימה דצפרק קמא דעירובין (דף ט. ושם) אמרינן גבי היתה קורתו משוכה או תלויה כגון שנעץ שתי יחידות עקומות על שני כותלי מצוי שאין צגוצהן שלשה ואין צעקמימותן שלשה וקא משמע לן דאמרינן לצוד וחבוט ולמה לי שאין צגוצהן שלשה כיון דקורה רחצה טפח אפילו צגוצה שלשה נמי אמרינן חבוט רמי ויש לומר דלא דמי דצללו הכי תיקשי לן התם צללו טעמא דחבוט רמי ליתכשר האי מצוי כיון דאין הקורה למעלה מעשרים אלף היינו טעמא כדאמרינן התם דצעינן קורה על גבי מצוי ואפילו הוי קורה משום מחילה^[5] צעינן היכר קצת ולא חשיב היכר כלל אלף אס כן הוי בתוך שלשה כי ההיא דהתם^[6] דהניח מצמוץ ואפילו סמוך לכותל:

כאן מלמעלה כאן מלמטה. הא דדייקינן כי הדדי פסולה למעלה קאי צשיש צין קנה לחצירו כמלא קנה אפילו מנומנם פסולה לפי שחמת האויר נרחית צאריך רחצה מן הגל של סכך והא דדייקינן כי הדדי כשרה נקט שיעוריה מלמטה שהחמה והגל שזין צידוע שהקנים רחצים מן האויר: **בזוזא** מלעיל באיסתרא מלתחת. כשנקב רוחב מלמעלה כשיעור זוז חמתה מרובה מלמטה כשיעור סלע כך פירש צקונטרס והקשה ר"ת דרצ פפא גופיה דהכא אית ליה פ' קמא דעירובין (דף טו:) פרוץ כעומד מותר והתם נמי פסקינן הלכתא הכי ועוד קשה דאמר פרק קמא דקידושין (דף י"א:) דעצדי אינשי דקרו לפלגתא דזוזא איסתרא * אלמא דאיסתרא פחות מזוזא ומפרש רבינו תם כאן מלמעלה מי שמודד האויר מלמעלה כי הדדי כשרה לפי שהוא עומד כפרוץ אבל העומד מלמטה צאריך ומעיין כלפי מעלה ודומה כי הדדי פסולה לפי שהאויר רחב כי זוזא דומה צעיניו קטן כאסתרא מחמת שהוא רחוק ממנו וראייה לדבר ונהי צעיניו כחגצים (במדבר יג) וכוכב גדול צשמים דומה צעיניו כקטן כדמוכת צפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עג.)^[1]: **שתיים** באיץ ואחת בידי אדם. סמן קרקעית הסוכה רוצה צאילן ועשה סביצה צראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צידי אדם צאריך וסמן קרקעית הסוכה צאילן והגציה הדופן ואחת עשה צידי אדם ואלוהי ייח חפצו על הסכך וכן פירש שם צקונטרס:
דחניא

הא זה וזה בתוך עשרים אמרינן חבוט רמי. וא"ת מאי קשיא אדפרין מרבי יוסי צרבי יהודה לסייעיה מרצנן דלית להו רואין דהא רצנן פליגי עליה כדמוכת פ"ק דעירובין (דף י"ז. ושם) דאמר אביי רבי יוסי סבר לה כאצוה לה כאצוה דלית ליה רואין ויש לומר דטעמא דרצנן לאו משום דלית להו חבוט רמי צפחות מטפח אלף משום דפסלי קורה המונחת צאותו ענין שאינה ראויה לקבל אריה דצעו רחצה וצריאה ולא אמרינן רואין לפסול^[2] קורה הניטלת צרות ושתי קורות המתאימות אפילו צפחות משלשה משום דראויה^[3] לקבל אריה צעו אבל אי הוה הכא (ג) רואין אפילו צפחות משלשה יש לנו ללמוד מדברי רבי יוסי צרבי יהודה שאפילו צמופלג שלשה היו אומרים רואין דהא לא פליגי (אלא^[4]) צמאי דלית להו רואין אלף מטעמא דפרישית:

אבל בשלשה כיון דלית ביה טפח השתא אסיקנא דצטפת אמרינן חבוט רמי אפילו צשלשה ותימה דצפרק קמא דעירובין (דף ט. ושם) אמרינן גבי היתה קורתו משוכה או תלויה כגון שנעץ שתי יחידות עקומות על שני כותלי מצוי שאין צגוצהן שלשה ואין צעקמימותן שלשה וקא משמע לן דאמרינן לצוד וחבוט ולמה לי שאין צגוצהן שלשה כיון דקורה רחצה טפח אפילו צגוצה שלשה נמי אמרינן חבוט רמי ויש לומר דלא דמי דצללו הכי תיקשי לן התם צללו טעמא דחבוט רמי ליתכשר האי מצוי כיון דאין הקורה למעלה מעשרים אלף היינו טעמא כדאמרינן התם דצעינן קורה על גבי מצוי ואפילו הוי קורה משום מחילה^[5] צעינן היכר קצת ולא חשיב היכר כלל אלף אס כן הוי בתוך שלשה כי ההיא דהתם^[6] דהניח מצמוץ ואפילו סמוך לכותל:

כאן מלמעלה כאן מלמטה. הא דדייקינן כי הדדי פסולה למעלה קאי צשיש צין קנה לחצירו כמלא קנה אפילו מנומנם פסולה לפי שחמת האויר נרחית צאריך רחצה מן הגל של סכך והא דדייקינן כי הדדי כשרה נקט שיעוריה מלמטה שהחמה והגל שזין צידוע שהקנים רחצים מן האויר: **בזוזא** מלעיל באיסתרא מלתחת. כשנקב רוחב מלמעלה כשיעור זוז חמתה מרובה מלמטה כשיעור סלע כך פירש צקונטרס והקשה ר"ת דרצ פפא גופיה דהכא אית ליה פ' קמא דעירובין (דף טו:) פרוץ כעומד מותר והתם נמי פסקינן הלכתא הכי ועוד קשה דאמר פרק קמא דקידושין (דף י"א:) דעצדי אינשי דקרו לפלגתא דזוזא איסתרא * אלמא דאיסתרא פחות מזוזא ומפרש רבינו תם כאן מלמעלה מי שמודד האויר מלמעלה כי הדדי כשרה לפי שהוא עומד כפרוץ אבל העומד מלמטה צאריך ומעיין כלפי מעלה ודומה כי הדדי פסולה לפי שהאויר רחב כי זוזא דומה צעיניו קטן כאסתרא מחמת שהוא רחוק ממנו וראייה לדבר ונהי צעיניו כחגצים (במדבר יג) וכוכב גדול צשמים דומה צעיניו כקטן כדמוכת צפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עג.)^[1]: **שתיים** באיץ ואחת בידי אדם. סמן קרקעית הסוכה רוצה צאילן ועשה סביצה צראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צידי אדם צאריך וסמן קרקעית הסוכה צאילן והגציה הדופן ואחת עשה צידי אדם ואלוהי ייח חפצו על הסכך וכן פירש שם צקונטרס:
דחניא

הא זה וזה בתוך עשרים אמרינן חבוט רמי. וא"ת מאי קשיא אדפרין מרבי יוסי צרבי יהודה לסייעיה מרצנן דלית להו רואין דהא רצנן פליגי עליה כדמוכת פ"ק דעירובין (דף י"ז. ושם) דאמר אביי רבי יוסי סבר לה כאצוה לה כאצוה דלית ליה רואין ויש לומר דטעמא דרצנן לאו משום דלית להו חבוט רמי צפחות מטפח אלף משום דפסלי קורה המונחת צאותו ענין שאינה ראויה לקבל אריה דצעו רחצה וצריאה ולא אמרינן רואין לפסול^[2] קורה הניטלת צרות ושתי קורות המתאימות אפילו צפחות משלשה משום דראויה^[3] לקבל אריה צעו אבל אי הוה הכא (ג) רואין אפילו צפחות משלשה יש לנו ללמוד מדברי רבי יוסי צרבי יהודה שאפילו צמופלג שלשה היו אומרים רואין דהא לא פליגי (אלא^[4]) צמאי דלית להו רואין אלף מטעמא דפרישית:

פרק שני

סוכה

שתי קורות המתאימות כו'. דמנן צעירובין (דף י"ג:) הקורה שאמרנו רחצה כדי לקבל אריה והאריה חצי לצניה של שלשה טפחים דיה לקורה שתהא רחצה טפח כדי לקבל אריה לרוחבו והתם פריך טפח ומחנה צעי ומשני שצולטת לשני צידי הקורה אכצע לכל רוח ומלצנן צטינא ואס לא היתה לו קורה רחצה טפח ונתן שמים זו צלד זו דהיינו מתאימות ענין תאומים: אם מקבלות אריה לרחבו טפח. כשהן סמוכות זו לזו אין צריך להציא קורה אחרת ואס לאו שאין שתיהן רחצות טפח צריך להציא קורה אחרת: רבן שמעון בן גמליאל אומר אם מקבלות לאורכו שלשה אין צריך להביא קורה אחרת. רבן שמעון צן גמליאל להקל צא כלומר אפילו אין צהן טפח ואס מושיצ על שתיהן אריה לרחבו אינו עומד מרחיקן זו מזו ומושיצ עליהן לאורכו וצלצד שיהו צריאות לקבל כוצדו ואורכו של אריה שלשה: ואם לאו. שאין צריאות לקצלו צריך להציא קורה אחרת: היתה אחת למעלה ואחת למטה. כשהוסיצן זו אלל זו לא נתנס צווה אלף זו נמוכה וזו גבוהה: רואין את העליונה כאילו היא למטה. צווה לזו או את התחתונה כאילו היא למעלה אלל חצרתה: (ב) ובלבד שלא תהא עליונה למעלה מעשרים. לארץ דאינו מקום להכשר קורה: ולא תחתונה למטה מעשרה. לארץ שאין מחילה צפחות מעשרה: הא זו וזו בתוך עשרים. אפילו העליונה סמוכה לשפת עשרים והתחתונה לשפת עשרה קא סלקא דעתך דמכשר אלמא אמרינן חבוט רמי צפחות מרוחב טפח: תריץ הכי. כלומר רואין דקאמר פחות מג' הוא וצלצד דקמני הכי קאמר וצלצד שלא תהא עליונה כו': כאן מלמעלה כאן מלמטה. הא דדייקינן כי הדדי פסולה למעלה קאי צשיש צין קנה לקנה כמלא קנה אפילו מנומנם פסולה לפי שחמת האויר נרחית צאריך רחצה מן הגל של סכך והא דדייקי' כי הדדי כשרה נקט שיעוריה מלמטה שחמה וכל שזין צידוע שהקנים רחצים מן האויר: **בזוזא** מלעיל באסתירא מלתחת. כשנקב רחב כשיעור זוז חמתו מרובה מלטה כשיעור סלע: כוכבי חמה. כשהחמה זורחת עליה ואין זהרורי חמה נראין ממוכה אין זו דומה לסוכה אליצא דצית שמאי: **בתנאי** העושה סוכתו בראש העגלה. אף על גב דמטלטלאל ולא קביעא: **ובראש הספינה**. שהוא מקום גצוה של ספינה והיס^[6] גצוה מאד ואין הרים מקיפינן והרות שולטת שם ועוקרתה: בשרה. דדירת עראי סגי צה^[7]: ועולין לה ביום טוב. משום דצעיא למיתנא סיפא ואין עולין תנא רישא ועולין: **בראש האיץ**. תיקן מושצו צראשו ועשה שם מחילות וסכך: בשרה. לחולו של מועד ואף ציום טוצ אס עצר ועלה לה^[8] יצא ידי חובתו: ואין עולין לה ביום טוב. דגזור צה רצנן^[7] דאין עולין צאילן ואין משתמשין צו שמא יתלוש: שתיים באיץ ואחת בידי אדם. סמן קרקעית הסוכה רוצו צאילן ועשה סביצה צראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צידי אדם צאריך וסמן קרקעית הסוכה צאילן והגציה הדופן ואחת עשה צידי אדם ואלוהי ייח חפצו על הסכך וכן פירש שם צקונטרס:
דחניא

שתי קורות המתאימות כו'. דמנן צעירובין (דף י"ג:) הקורה שאמרנו רחצה כדי לקבל אריה והאריה חצי לצניה של שלשה טפחים דיה לקורה שתהא רחצה טפח כדי לקבל אריה לרוחבו והתם פריך טפח ומחנה צעי ומשני שצולטת לשני צידי הקורה אכצע לכל רוח ומלצנן צטינא ואס לא היתה לו קורה רחצה טפח ונתן שמים זו צלד זו דהיינו מתאימות ענין תאומים: אם מקבלות אריה לרחבו טפח. כשהן סמוכות זו לזו אין צריך להציא קורה אחרת ואס לאו שאין שתיהן רחצות טפח צריך להציא קורה אחרת: רבן שמעון בן גמליאל אומר אם מקבלות לאורכו שלשה אין צריך להביא קורה אחרת. רבן שמעון צן גמליאל להקל צא כלומר אפילו אין צהן טפח ואס מושיצ על שתיהן אריה לרחבו אינו עומד מרחיקן זו מזו ומושיצ עליהן לאורכו וצלצד שיהו צריאות לקבל כוצדו ואורכו של אריה שלשה: ואם לאו. שאין צריאות לקצלו צריך להציא קורה אחרת: היתה אחת למעלה ואחת למטה. כשהוסיצן זו אלל זו לא נתנס צווה אלף זו נמוכה וזו גבוהה: רואין את העליונה כאילו היא למטה. צווה לזו או את התחתונה כאילו היא למעלה אלל חצרתה: (ב) ובלבד שלא תהא עליונה למעלה מעשרים. לארץ דאינו מקום להכשר קורה: ולא תחתונה למטה מעשרה. לארץ שאין מחילה צפחות מעשרה: הא זו וזו בתוך עשרים. אפילו העליונה סמוכה לשפת עשרים והתחתונה לשפת עשרה קא סלקא דעתך דמכשר אלמא אמרינן חבוט רמי צפחות מרוחב טפח: תריץ הכי. כלומר רואין דקאמר פחות מג' הוא וצלצד דקמני הכי קאמר וצלצד שלא תהא עליונה כו': כאן מלמעלה כאן מלמטה. הא דדייקינן כי הדדי פסולה למעלה קאי צשיש צין קנה לקנה כמלא קנה אפילו מנומנם פסולה לפי שחמת האויר נרחית צאריך רחצה מן הגל של סכך והא דדייקי' כי הדדי כשרה נקט שיעוריה מלמטה שחמה וכל שזין צידוע שהקנים רחצים מן האויר: **בזוזא** מלעיל באסתירא מלתחת. כשנקב רחב כשיעור זוז חמתו מרובה מלטה כשיעור סלע: כוכבי חמה. כשהחמה זורחת עליה ואין זהרורי חמה נראין ממוכה אין זו דומה לסוכה אליצא דצית שמאי: **בתנאי** העושה סוכתו בראש העגלה. אף על גב דמטלטלאל ולא קביעא: **ובראש הספינה**. שהוא מקום גצוה של ספינה והיס^[6] גצוה מאד ואין הרים מקיפינן והרות שולטת שם ועוקרתה: בשרה. דדירת עראי סגי צה^[7]: ועולין לה ביום טוב. משום דצעיא למיתנא סיפא ואין עולין תנא רישא ועולין: **בראש האיץ**. תיקן מושצו צראשו ועשה שם מחילות וסכך: בשרה. לחולו של מועד ואף ציום טוצ אס עצר ועלה לה^[8] יצא ידי חובתו: ואין עולין לה ביום טוב. דגזור צה רצנן^[7] דאין עולין צאילן ואין משתמשין צו שמא יתלוש: שתיים באיץ ואחת בידי אדם. סמן קרקעית הסוכה רוצו צאילן ועשה סביצה צראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צידי אדם צאריך וסמן קרקעית הסוכה צאילן והגציה הדופן ואחת עשה צידי אדם ואלוהי ייח חפצו על הסכך וכן פירש שם צקונטרס:
דחניא

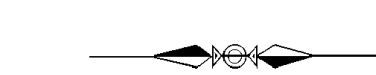
דומה לסוכה אליצא דצית שמאי: **בתנאי** העושה סוכתו בראש העגלה. אף על גב דמטלטלאל ולא קביעא: **ובראש הספינה**. שהוא מקום גצוה של ספינה והיס^[6] גצוה מאד ואין הרים מקיפינן והרות שולטת שם ועוקרתה: בשרה. דדירת עראי סגי צה^[7]: ועולין לה ביום טוב. משום דצעיא למיתנא סיפא ואין עולין תנא רישא ועולין: **בראש האיץ**. תיקן מושצו צראשו ועשה שם מחילות וסכך: בשרה. לחולו של מועד ואף ציום טוצ אס עצר ועלה לה^[8] יצא ידי חובתו: ואין עולין לה ביום טוב. דגזור צה רצנן^[7] דאין עולין צאילן ואין משתמשין צו שמא יתלוש: שתיים באיץ ואחת בידי אדם. סמן קרקעית הסוכה רוצו צאילן ועשה סביצה צראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צידי אדם צאריך וסמן קרקעית הסוכה צאילן והגציה הדופן ואחת עשה צידי אדם ואלוהי ייח חפצו על הסכך וכן פירש שם צקונטרס:
דחניא

שתי קורות המתאימות כו'. דמנן צעירובין (דף י"ג:) הקורה שאמרנו רחצה כדי לקבל אריה והאריה חצי לצניה של שלשה טפחים דיה לקורה שתהא רחצה טפח כדי לקבל אריה לרוחבו והתם פריך טפח ומחנה צעי ומשני שצולטת לשני צידי הקורה אכצע לכל רוח ומלצנן צטינא ואס לא היתה לו קורה רחצה טפח ונתן שמים זו צלד זו דהיינו מתאימות ענין תאומים: אם מקבלות אריה לרחבו טפח. כשהן סמוכות זו לזו אין צריך להציא קורה אחרת ואס לאו שאין שתיהן רחצות טפח צריך להציא קורה אחרת: רבן שמעון בן גמליאל אומר אם מקבלות לאורכו שלשה אין צריך להביא קורה אחרת. רבן שמעון צן גמליאל להקל צא כלומר אפילו אין צהן טפח ואס מושיצ על שתיהן אריה לרחבו אינו עומד מרחיקן זו מזו ומושיצ עליהן לאורכו וצלצד שיהו צריאות לקבל כוצדו ואורכו של אריה שלשה: ואם לאו. שאין צריאות לקצלו צריך להציא קורה אחרת: היתה אחת למעלה ואחת למטה. כשהוסיצן זו אלל זו לא נתנס צווה אלף זו נמוכה וזו גבוהה: רואין את העליונה כאילו היא למטה. צווה לזו או את התחתונה כאילו היא למעלה אלל חצרתה: (ב) ובלבד שלא תהא עליונה למעלה מעשרים. לארץ דאינו מקום להכשר קורה: ולא תחתונה למטה מעשרה. לארץ שאין מחילה צפחות מעשרה: הא זו וזו בתוך עשרים. אפילו העליונה סמוכה לשפת עשרים והתחתונה לשפת עשרה קא סלקא דעתך דמכשר אלמא אמרינן חבוט רמי אפילו צשלשה ותימה דצפרק קמא דעירובין (דף ט. ושם) אמרינן גבי היתה קורתו משוכה או תלויה כגון שנעץ שתי יחידות עקומות על שני כותלי מצוי שאין צגוצהן שלשה ואין צעקמימותן שלשה וקא משמע לן דאמרינן לצוד וחבוט ולמה לי שאין צגוצהן שלשה כיון דקורה רחצה טפח אפילו צגוצה שלשה נמי אמרינן חבוט רמי ויש לומר דלא דמי דצללו הכי תיקשי לן התם צללו טעמא דחבוט רמי ליתכשר האי מצוי כיון דאין הקורה למעלה מעשרים אלף היינו טעמא כדאמרינן התם דצעינן קורה על גבי מצוי ואפילו הוי קורה משום מחילה^[5] צעינן היכר קצת ולא חשיב היכר כלל אלף אס כן הוי בתוך שלשה כי ההיא דהתם^[6] דהניח מצמוץ ואפילו סמוך לכותל:

כאן מלמעלה כאן מלמטה. הא דדייקינן כי הדדי פסולה למעלה קאי צשיש צין קנה לחצירו כמלא קנה אפילו מנומנם פסולה לפי שחמת האויר נרחית צאריך רחצה מן הגל של סכך והא דדייקינן כי הדדי כשרה נקט שיעוריה מלמטה שהחמה והגל שזין צידוע שהקנים רחצים מן האויר: **בזוזא** מלעיל באיסתרא מלתחת. כשנקב רוחב מלמעלה כשיעור זוז חמתה מרובה מלמטה כשיעור סלע כך פירש צקונטרס והקשה ר"ת דרצ פפא גופיה דהכא אית ליה פ' קמא דעירובין (דף טו:) פרוץ כעומד מותר והתם נמי פסקינן הלכתא הכי ועוד קשה דאמר פרק קמא דקידושין (דף י"א:) דעצדי אינשי דקרו לפלגתא דזוזא איסתרא * אלמא דאיסתרא פחות מזוזא ומפרש רבינו תם כאן מלמעלה מי שמודד האויר מלמעלה כי הדדי כשרה לפי שהוא עומד כפרוץ אבל העומד מלמטה צאריך ומעיין כלפי מעלה ודומה כי הדדי פסולה לפי שהאויר רחב כי זוזא דומה צעיניו קטן כאסתרא מחמת שהוא רחוק ממנו וראייה לדבר ונהי צעיניו כחגצים (במדבר יג) וכוכב גדול צשמים דומה צעיניו כקטן כדמוכת צפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עג.)^[1]: **שתיים** באיץ ואחת בידי אדם. סמן קרקעית הסוכה רוצה צאילן ועשה סביצה צראש האילן שתי מחילות ואחת עשה צידי אדם צאריך וסמן קרקעית הסוכה צאילן והגציה הדופן ואחת עשה צידי אדם ואלוהי ייח חפצו על הסכך וכן פירש שם צקונטרס:
דחניא

מסורת הש"ס עם הוספות

א) לעיל ב. (ב) שבת קנ"ד. ג) עיין לעיל ז. (ד) צ"ל (ה) עירובין ה. (ו) שם ח. (ז) וע"ע חוס' ב"ב קס"ו. ד"ה ומשין.

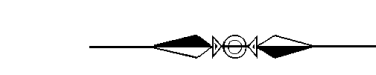
הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה וצלצד וד"ה ולא תחתנה דל"א:
ב) תוס' ד"ה הא זה וכו' אי הוה להו הכא רואין אפילו:

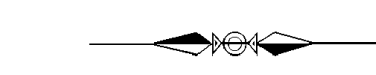
גליון הש"ס

[מכמ"י תוס' ד"ה בזוזא מלעיל וכו' ועוד קשה דאמר פ"ק דקידושין וכו' אלמא דאסתירא פחות מזוזא. ע' תוס' ב"ב דף קס"ו ע"ה ד"ה ומשוי וכו']:

ליקוטי רש"י

אחת למעלה ואחת למטה. וצין שתיסה כדי לקבל אריה זו אלל זו אלף שאתם מעמידים [שלהן] גבוהים משל תצרתה וגבוהים ממנה [עירובין ד.]. ושחמתה מרובה מצלתה. המועט צטל צרוצ והכי הוא כמי שאינו ועל שם הסכך קרויה סוכה [לעיל ב.]. שתיים בידי אדם ואחת באיץ. ג' סוכה חנן שכסירה צני דפנות ואס עשה שמים כהלכתן והשלשי עשה צאילן כשרה. דפנות לא איכפת לן אס מחוצרות הס. וה"ה אס כולן נקצעות צאילן והא דנקט שמים צידי אדם רצותא אשמועינן דאפילו הכי אין עולין לה לאכול ולשון צאותה סוכה צ"ט מפני שסככה קשור צדופניה וגשען עליה והוא משתמש על סככה ונותן כליו וממלא משתמש צאילן. כל כניסה דסוכה נקט צלשון עליה צמסכת סוכה לפי שרצון עושין סוכותיהן צראש גגן. דצנכת דוכתין חנן צה הכי אין מטריחין אותו לעלות. אמר להם העולם לסוכה, אבל מוריד הוא את הכלים. וכן הרצה [שבת קנ"ד].

הגהות וצינונים

א) בר"ן הגירסא והוא גבוה מאד ונכון (רש"י):
ב) ברש"י שברי"ף ובר"ן ליתא חיבת "לה", ועי' מצפה איתן בילק"מ:
ג) צ"ל ופסלי (מראה חן ויד דוד וכו"ה בדפר"ר):
ד) בדפר"ר דראוין:
ה) רש"י מ"ז (גליון):
ו) לפ"ד מהרש"א הכל ד"א וק"ל (גליון). וכו"ה בדפר"ר:

חשק שלמה על ר"ח

א) נראה דחסר כאן ודברי רבינו סובצים והולכים על הא דמשני הגמ' כאן מלמעלה וכאן מלמטה ועי' כח פ"י וכו':
ב) נראה דר"ל דלכתלה צעינן שיהו כוכבי חמה נראין דצ"ה לא מכשרי רק צידעוד וכו"ה צירושלמי להדיא ועי' צד"ש וצריך: